

Kraków, 13.VI.2023r.....

Agape

Streszczenie rozprawy doktorskiej pt. „*Agape* Ojca i Syna w Ewangelii św. Jana”

Autor: ks. mgr lic. Szymon Wróbel

Głównym celem pracy było ukazanie, że *agape* między Bogiem jako Ojcem a Jezusem jako Synem jest miłością o charakterze rodzinnym, czyli miłością, która jest właściwa kochającej się rodzinie. Plan Ojca jest przedstawiony właśnie w tym, że z miłości postanowił dać na świat swojego jednorodzonego Syna (cf. J 3, 16), aby tą miłością objąć także ludzi. Szczegółowy *status quaestionis* pokazuje, że mimo iż wiele napisano na temat miłości w Ewangelii św. Jana, biblijni uczeni skupili swoje rozważania na relacjach międzyludzkich, praktyce życia chrześcijańskiego lub rozważaniu samej miłości. Dlatego tym bardziej warto zagłębić się w temat, który wypełnia tę "biblijną niszę" i próbuje zbadać tę kwestię poprzez szczegółową egzegezę Czwartej Ewangelii.

Niniejsza praca została podzielona na trzy rozdziały. Pierwszy opisuje *agape* Ojca do Syna, gdzie *ἀγάπη* wyraża się w powierzeniu władzy, którą Ojciec w pełni powierzył Synowi (por. J 3,35). Jest to ściśle związane z misją Syna, czyli złożeniem swojego życia (cf. J 10,17) oraz wzajemnym oddaniem *agape*, czego tylko Syn może dokonać (por. J 15,9). Relacja Ojca i Syna sięga w rzeczywistości początków świata (cf. J 17,24) i dlatego jest wolna od przypadkowości lub skażona grzechem i jedynie sukcesją czasu.

Drugi rozdział skupia się na odpowiedzi Syna – *ἀγάπη* ma szansę wzrastać poprzez wzajemność, która polega przede wszystkim na absolutnym i doskonałym posłuszeństwie Syna (por. J 14,31). Jest to tym bardziej ważne ze względu na stan świata, który porzucił posłuszeństwo i zgubił drogę do Ojca, i który jest wezwany do bycia świadkiem miłości, która jest na to skierowana. Specyficznym wymiarem, na który zwraca uwagę Ewangelista, jest odwołanie do zachowywania przykazań Ojca (por. J 15,10). Syn nie jest od nich zwolniony, a przestrzeganie przykazań postrzega jako wyraz swojej *ἀγάπη* dla Ojca.

W całej Ewangelii znajdujemy bogactwo słownictwa opisującego relację między Ojcem a Synem. Dlatego trzeci rozdział skupia się na analogicznych terminach i konkretnych przejawach *agape* między Ojcem a Synem. Widzimy już, że w tym kontekście możemy powiedzieć, że Ojciec darzy Syna ojcowską przyjaźnią (*φιλία* - J 5,20) i jest w pełni z Nim zjednoczony miłością (*μένειν, ἐν ἑστίν, ἔν* - J 8,29; 10,30,38; 14,10,20; 15,10; 16,32; 17,21,23). Zostało to odniesione do przejawów *ἀγάπη*, czyli poznania i nauczania (*γινώσκω – οἶδα –*

διδάσκω), misji (πέμπω – ἀποστέλλω), spojrzenia na Ojca (ὁράω – βλέπω) oraz oddania czci, posłuszeństwa i chwały Ojcu (τιμάω – ἀκούω – δόξα).

Poprzez egzegezę zawartą w niniejszej dysertacji starano się udowodnić tezę, że *agape* Ojca i Syna to miłość rodzinna, i przedstawiono ostateczne wnioski. Brak zmian w manuskryptach, obecność dłuższych rozważań mówcy oraz proces redakcyjny za tym stojący potwierdzają, że temat *agape* jest niezwykle ważny i fundamentalny w teologii Czwartej Ewangelii, zwłaszcza jeśli chodzi o ἀγάπη Ojca i Syna.

Po drugie, możemy zobaczyć, jak ta miłość wpływa na wszystkich chrześcijan, którzy muszą spojrzeć wewnątrz siebie (*ad intra*), aby odkryć tę *agape*, a następnie działać *ad extra*, aby móc czerpać nie tyle z siebie, ale z jednego źródła i szczytu wszystkich relacji, tj. *agape* między Ojcem a Synem.

Po trzecie, nie ma w Ewangelii Janowej widocznej definicji ἀγάπη, która skupiałaby się tylko na uczuciu, woli czy rozumieniu, ale Autor Ewangelii ukazał holistycznie relacyjną rzeczywistość Rodziny łączącej Ojca, Syna i chrześcijan. Wreszcie, analogiczne terminy i przejawy *agape* pokazują, jak wieloaspektowa i dynamiczna jest relacja między Ojcem a Synem. W relacji między Ojcem a Synem jest również widoczny ukryty dialog, który ujawnia się uczniom poprzez kulminację (cf. J 11,41–42; 12,28). Mogliśmy też skonstatować, że *agape* Ojca i Syna nie ma związku z Duchem Świętym w narracji, co nie oznacza, że jest On wykluczony z tej relacji. Bardziej widoczny jest fakt kontynuowania przez Niego misji Syna, którą przekazał Ojciec.

.....

podpis